

DuiNKRaNT

L ANDELIJK NIEUWS

Dynamisch kustbeheer

DEN HAAG - Minister Maij-Weggen heeft in haar besluit over de kustverdediging na 1990 gekozen voor het alternatief "dynamisch handhaven" van de huidige kustlijn. Hiermee komt zij vergaand tegemoet aan de wensen van de Stichting Duinbehoud, die vorig jaar namens 17 milieu-organisaties commentaar leverde op de discussienota van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat. Minister Maij-Weggen zal jaarlijks 60 miljoen uittrekken voor de verdediging van de huidige kustlijn. Dit geld zal primair worden gebruikt

voor het uitvoeren van zandsuppleties op strand en duinvoet. Daarnaast worden experimenten voorbereid voor zandsuppleties op de vooroever (d.i. onder water vóór het strand), de aanleg van een harde kustwering vóór Walcheren en de aanleg van een dam aan de noordpunt van Texel. Hiermee wordt op effectieve wijze de voortdurende kusterosie op een structurele wijze aangepakt. Met deze keuze wordt het achterliggende duingebied grotendeels ontzien. Ook wijst de Minister verdere zandwinning in de Waddenzee af. De Minister erkent met deze keuze de grote natuurwaarde van het Nederlands duingebied. Op plaatsen waar de duinen breed genoeg zijn is het vastleggen van de duinen door helminplant niet meer strikt noodzakelijk. Door een ander beheer van duinen en zeereep ontstaan nieuwe kansen voor een natuurlijk stuivend duinlandschap en voor vochtige duinvalleien of sluffers.

De keuze van de lokaties langs de Nederlandse kust die geschikt zijn voor een op de natuur gericht kustbeheer met stuivend duinlandschap, vochtige duinvalleien en sluffers wordt in het besluit van de Minister helaas nog niet gemaakt. Deze belangrijke beleidskeuze wordt doorgeschoven naar het Provinciaal Overlegorgaan. M.J.

Vervuiling Rijn

ROTTERDAM - De Vereniging van Nederlandse Riviergemeenten wil via samenwerking met buitenlandse steden in het stroomgebied van Rijn, Maas en Schelde komen tot schoner rivierwater. Het streven is er op gericht om in 1992 bij het verlenen van lozingsvergunningen overal dezelfde normen te hanteren, die van de drinkwaterbedrijven. Er moet een eenheid tot stand komen bij het beleid t.a.v. het verlenen van vergunningen en het omgaan met rioolwater. Ook moeten de mogelijkheden voor controle van lozingen door de gemeenten worden verbeterd door het verstrekken van gedegen informatie door de bedrijven over de stoffen die in de rivier worden geloosd.

Ook de waterleidingbedrijven, verenigd in de VEWIN, willen actiever de watervervuiling gaan aanpakken. Zij zijn van plan een schip

in de vaart te nemen om illegale lozingen op te sporen. Bedrijven die betrapt worden, kunnen vervolgens juridisch worden aangepakt. M.J.

Meidoorn

WAGENINGEN - Uit onderzoek aan de Landbouwwuniversiteit van Wageningen is naar voren gekomen, dat de bakterievuur zich voornamelijk verspreidt via oude infectiehaarden in pereboomgaarden. Hiermee is het verhaal uit de wereld geholpen als zouden bloeiende wilde Meidoorns een infectiebron zijn voor bakterievuur in peer. Deze ziekte kan grote schade toebrengen aan boomkwekerijen en fruitteelt. Het is te hopen, dat nu ook een einde komt aan het omhakken van wilde bloeiende Meidoorns in o.a. de duinen, zoals sinds 1984 gebeurt. M.J.

N OORD-HOLLAND

Intensivering infiltratie AWD

AMSTERDAM - Onlangs is van de Gemeentewaterleidingen Amsterdam (GWA) de nota "Drinkwater voor nu en later" verschenen. In deze nota wordt een toekomstvisie geschetst voor de productie van drinkwater tot het jaar 2000. De Stichting Duinbehoud maakt zich ernstig zorgen over het beleid, dat in deze nota

Opkomende brandnetels langs de infiltratiekanalen in de Amsterdamse duinen (foto: Marc Jansen).

Vrijwilligers gevraagd!

LEIDEN - De komende jaren wil de Stichting Duinbehoud meer aandacht besteden aan publieksvoorlichting en het werven van nieuwe donateurs.

Met behulp van projectsubsidies zijn hiervoor in 1990 twee nieuwe medewerkers aangesteld. Deze zullen in de loop van 1990 en in 1991 een aantal wervings- en voorlichtingsacties gaan opstarten. Hierbij is de inzet van vrijwilligers onontbeerlijk.

Daarom is Duinbehoud op zoek naar mensen die zich in hun vrije tijd zo af en toe voor de duinen willen inzetten. Het gaat om activiteiten als het verlenen van handen spanden bij acties of het bemanen van een informatiestandje. Ook kunnen we mensen gebruiken die af en toe een lezing willen geven of een excursie kunnen begeleiden. Voor deze laatste activiteiten is het wel handig als u iets meer afweet van de duinen (in uw buurt). U wordt in ieder geval niet onvoorbereid het veld (duin) ingestuurd!

Voor dit nieuwe vrijwilligerskader zal een korte kaderkursus worden georganiseerd. Daarnaast wordt u op de hoogte gehouden van de actuele ontwikkelingen op duin-gebied.

Hebt u zin en tijd? Dan kunt u zich opgeven of meer informatie aanvragen bij onze voorlichtingsmedewerkster Hanneke Mesters. Bereikbaar op het kantoor van de Stichting Duinbehoud op maandag, dinsdag en donderdagochtend, tel. 071-131800. H.M.

wordt geschetst ten aanzien van het Amsterdamse duingebied.

Kort gezegd komt het er voor het duingebied op neer, dat gestreefd wordt naar een voortzetting van de huidige grondwaterwinning (13 milj. m³/jaar) en een intensivering van de oppervlakte-infiltratie van de huidige 50 milj. m³/jaar tot 70 milj. m³/jaar in het jaar 2000.

Voor de kwaliteit en de natuurwaarden van de duinen is dit beleid desastreus.

Het voortzetten van de huidige grondwaterwinning betekent een voorzetting van de verdroging van het duingebied. Het intensiveren van de oppervlakte-infiltratie betekent een verdere aantasting van de waardevolle vegetaties in het duingebied en een verdere vervuiling van bodem en grondwater.

De geplande investeringen in de nota van het GWA komen vrijwel volledig ten goede van de verbetering van nazuivering, hetgeen uiteraard van groot belang is voor de volksgezondheid, maar geen enkel soulaas biedt voor het duinmilieu. En dat terwijl er toch goede alternatieven voorhanden zijn, waar zowel de volksgezondheid als het milieu baat bij hebben.

Het beleid in de nota van het GWA staat lijnrecht tegenover het rijks- en provinciaal beleid ten aanzien van de waterwinning in de duinen. Dit overheidsbeleid behelst o.a. het terugdringen van grondwaterwinning en oppervlakte-infiltratie in de duinen en het bevorderen van diepinfiltratie en herstel van vochtige duinvalleien.

Als reactie op de nota "Drinkwater voor nu en later" heeft de Stichting Duinbehoud een knelpuntennota geschreven, waarin zij alternatieven aangeeft voor de korte en lange termijn. Alternatieven die zowel zorgdragen voor een veilige drinkwatervoorziening als voor een gezond milieu.

De voorgestelde alternatieven zijn waterbesparing, het gedeeltelijk vervangen van oppervlakte-infiltratie en grondwaterwinning door diepinfiltratie, het aanleggen van een spaarbekken in de Flevopolder met daaraan gekoppeld een zuiveringsinstallatie en het verder werken aan schoon oppervlaktewater en een schone Rijn.

Uit gesprekken met de gemeente Amsterdam en het waterleidingbedrijf is inmiddels gebleken, dat de alternatieven van de Stichting Duinbehoud in ieder geval bespreekbaar zijn. Ook wordt er al enig onderzoek verricht aan diepinfiltratie en aan vermindering van de grondwaterwinning. Het blijft echter nog onduidelijk op welke termijn een daadwerkelijke beleidswijziging van het GWA is te verwachten.

M.J.

Zandsuppleties

EGMOND/BERGEN/TEXEL - De stormen in januari en februari hebben een diepe indruk gelaten langs de Nederlandse kust. Minister Maij-Weggen besloot al snel tot het versneld uitvoeren van een aantal zandsuppleties.

Hiervoor is een bedrag van 55 miljoen gulden beschikbaar gesteld.

De werken bij Egmond, Bergen en Bloemendaal zijn het eerst gestart i.v.m. het toeristenseizoen. Vanaf juli zal een zandsuppletie op Texel worden uitgevoerd, van de vuurtoren tot aan de sluffer.

De Stichting Duinbehoud is blij met deze snelle actie, maar kan zich niet aan de indruk onttrekken dat dit voornamelijk is om economische belangen te beschermen. Voor een juiste kustverdediging, ook voor natuur, is veel meer geld nodig. De unie van waterschappen heeft bevestigd dat de schade aan de kust minstens 75 miljoen gulden is.

M.T.

Milieu-inspectie in het geweer

ZANDVOORT - De Inspectie Milieuhygiëne Noord-Holland heeft juridische stappen gezet tegen het "illegale" interim-circuit van Zandvoort.

Volgens de inspectie was voor de aanleg van het interim-circuit, waarvan de bouw in mei 1989 is begonnen, een ontheffing nodig in het kader van de Provinciale Verordening Grondwaterbeschermingsgebieden. Via zo'n ontheffing hadden volgens de inspectie voorzieningen moeten worden getroffen om het grondwater te beschermen. Deze bescherming is noodzakelijk vanwege de mogelijke vervuiling van het grondwater door auto's en motoren op het circuit en de funktie van dit grondwater voor de natuur en de drinkwatervoorziening.

M.J.

Diepinfiltratie PWN

BLOEMENDAAL - Het Provinciaal Waterleidingbedrijf Noord-Holland (PWN) heeft als tweede waterleidingbedrijf in Nederland een groot diepinfiltratieproject in gebruik genomen. Het PWN volgt hiermee het Duinwaterbedrijf Zuid-Holland (NV-DZH), dat op 19 april j.l. eenzelfde installatie in het duingebied Meijndel in gebruik nam.

De officiële opening van het diepinfiltratieproject van het PWN vond plaats op 31 mei j.l. door gedeputeerde W.T. van Gelder. Het project ligt in het Noordhollands Duinreservaat nabij Castricum en bestaat uit 20 infiltratieputten en 12 winputten.

Jaarlijks wordt hiermee 5 miljoen m³ water op een diepte van 50 tot 90 meter geïnfilterd en naderhand teruggewonnen voor de drinkwaterbereiding. Met de realisering van dit

project is een bedrag van 12 miljoen gulden gemoeid.

Voor het diepinfiltratieproject is een voorlopige vergunning voor 5 jaar afgegeven. Met het project wordt een verdere aantasting van het duinmilieu door oppervlakte-infiltratie of grondwaterwinning voorkomen.

M.J.

MER circuit Zandvoort onder de maat!

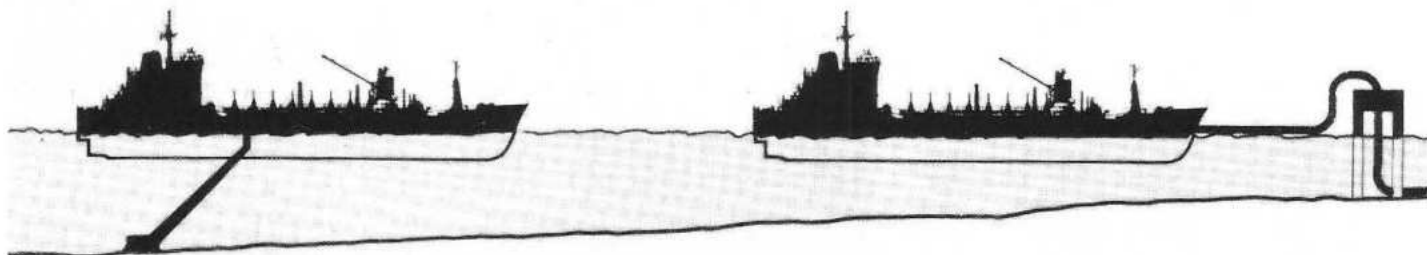
ZANDVOORT - De Stichting Duinbehoud, de Stichting Geluidhinder Zandvoort, de Vogelwerkgroep Zuid-Kennemerland en de Initiatiefgroep Duinbehoud Bloemendaal/Heemstede hebben ernstige kritiek op het milieu-effektrapport (MER), dat is geschreven voor de modernisering van het racecircuit van Zandvoort. Volgens de milieugroepen vertoont het MER, dat momenteel ter inzage ligt, grote tekortkomingen op een aantal cruciale punten. In een eerste commentaar voeren de milieugroepen twee hoofdpunten van kritiek aan.

Een eerste, zeer grote tekortkoming van het MER is, dat geen van de alternatieven voldoet aan de normen van de Wet Geluidhinder. Alle opgevoerde alternatieven veroorzaken zoveel geluidsoverlast dat zij, ondanks de aanleg van geluidwallen, niet kunnen voldoen aan de Wet Geluidhinder. Zelfs het meest milieuvriendelijke alternatief met een beperkt raceprogramma zal nog op minimaal 13 dagen per jaar de normen van de Wet Geluidhinder overschrijden. Bij de andere alternatieven kan deze normoverschrijding oplopen tot enkele tientallen dagen per jaar. Hierbij moet nog bedacht worden, dat dit veelal de mooie zomerse weekenden zijn waarop de bezoekers van strand en duin graag willen genieten van de rust en de natuur rondom Zandvoort.

Ook worden in het MER bij vrijwel alle alternatieven autoraces opgevoerd die volgens de onlangs door de Raad van State goedgekeurde Hinderwetvergunning absoluut verboden zijn. Het betreft de autoraces in het open duingebied buiten de verharde baan.

Voor de milieugroepen zijn de alternatieven die in het MER worden opgevoerd eens te meer onaanvaardbaar door de ligging van het racecircuit pal tegen een waardevol duingebied aan. Een gebied dat vanwege zijn grote natuurwaarde op korte termijn officieel zal worden aangewezen als "Beschermd Natuurmonument", waarmee het tevens de status "Stiltegebied" zal krijgen.

Een tweede cruciale tekortkoming van het MER betreft de onoverzichtelijkheid en de

zand winnen met slepehopperzuiger verder dan 20 km uit de kust

koppelen aan drijvende leidir

slechte leesbaarheid. Het rapport telt niet minder dan 250 pagina's en zelfs de samenvatting is al 36 pagina's lang. Voor buitenstaanders is de inhoud van het rapport nauwelijks toegankelijk door de grote hoeveelheid technische informatie die her en der verspreid door het rapport staat. In het rapport ontbreken bovendien enkele essentiële onderdelen, zoals een handzaam overzicht van alle alternatieven met hun effecten op het milieu. Evenmin zijn in het rapport duidelijke kaartjes opgenomen, waarop per alternatief de geluidseffecten van het racecircuit worden weergegeven.

Om enigszins een indruk te krijgen van de geluidsoverlast door het racecircuit in de woonwijk of in het duingebied bij de verschillende alternatieven door het jaar heen moet de lezer zelf gaan rekenen met de getalletjes die her en der verspreid in het rapport staan.

Op basis van dit MER is volgens de milieugroepen eigenlijk maar één konklusie mogelijk: een racecircuit zo dicht tegen de woonbebouwing en een natuurgebied aan heeft geen recht van bestaan. M.J.

ZUID-HOLLAND

Konijnenstand hersteld zich

DEN HAAG - De sterk teruggelopen konijnenstand in de Zuidhollandse duinen lijkt zich langzaam weer te herstellen. De onbekende ziekte, die eind vorig jaar en begin van dit jaar duizenden konijnen heeft geveld, lijkt te zijn uitgewoed.

Tellingen in Meijndel dit voorjaar hebben uitgewezen, dat meer dan de helft van de oorspronkelijke konijnenpopulatie is overleden. De oorzaak voor de grote sterfte onder de duinkonijnen is echter nog steeds niet achterhaald. Volgens het Centraal Diergeneeskundig Laboratorium is mogelijk het VHD-virus in het spel. Dit virus heeft de laatste jaren een massale sterfte onder konijnen veroorzaakt in Oost- en Zuid-Europa. Het snelle ziekteproces bij infectie door dit VHD-virus gaat gepaard met inwendige bloedingen.

De overgebleven konijnenpopulatie is, mede dankzij de zachte winter, al vroeg in het voorjaar met de voortplanting begonnen. De nesten tellen zes tot negen jongen, wat opmerkelijk veel is. Met de vroege start van de voortplanting kunnen dit jaar waarschijnlijk zes

worpen worden verwacht. Door dit natuurlijke vermogen van konijnen om in snel tempo een verhoogd aantal nakomelingen te produceren (in het huidige tempo 30 à 50 jongen per paartje in één jaar) kan de populatie weer snel op het oude peil zijn. M.J.

Koeien en Paarden in Meijndel

WASSENAAR - Vanaf 1 september zullen in de Kijfhoek en de Bierlap in Meijndel grazende fjorden-pony's te zien zijn. Op de totaal 400 ha wordt zal een kudde van 28 dieren gaan grazen. Later zullen de pony's worden geholpen door een aantal Schotse Hooglanders. Het begrazingsproject zal verandering moeten brengen in de nu (wat troosteloos uitziende) gras- en duinnietvlaktes. Als alles goed verloopt wordt het experiment uitgebreid naar o.m. de Meeuwenhoek en de duinen dichterbij zee.

De beheerder, het Duinwaterbedrijf Zuid-Holland, heeft tot het begrazingsbeheer besloten na een uitgebreid onderzoek. Er is bewust gekozen voor de fjorden-pony's en de Schotse Hooglanders omdat deze soorten het meest lijken op grazers die van nature in het duin kunnen leven, een soort oerras. De dieren kunnen voldoende voedsel vinden in het duin en hoeven dus niet te worden bijgevoerd. M.T.

Diepinfiltratie NV-DZH

DEN HAAG - Het Duinwaterbedrijf Zuid-Holland (NV-DZH) heeft als eerste bedrijf in Nederland officieel een groot diepinfiltratieproject in bedrijf genomen. Op 19 april j.l. werd de nieuwe installatie in werking gesteld door gedeputeerde J. van der Vliet.

Het project ligt in het duingebied Meijndel op de vlakte van Waalsdorp en bestaat uit 24 infiltratieputten en 22 winputten. Jaarlijks wordt hiermee 4 miljoen m³ water op een diepte van 16 tot 70 meter beneden NAP geïnfiltrerd en naderhand teruggewonnen voor de drinkwaterbereiding.

Voor het diepinfiltratieproject is een speciale voorzuivering gebouwd die moet voorkomen, dat de infiltratieputten te snel verstopten. Met het project wordt een verdere aantasting van het duinmilieu door oppervlakteinfiltratie of grondwaterwinning voorkomen. M.J.

Luchtverontreiniging

DEN HAAG - Uit een pilotstudie van de provincie Zuid-Holland naar de effecten van de luchtverontreiniging op de natuurwaarden is naar voren gekomen, dat het slecht gesteld is met die natuur. Er is sprake van een sluipende achteruitgang door de verzurende en vermes-tende stoffen in de lucht. Deze achteruitgang uit zich onder andere in een vergrassing van de duinen, het verzuren van duinplassen en het afsterven van de eikenbossen langs de binnenduintrand (zie Duin 90-1).

Naast een stringente aanpak van de luchtverontreiniging kunnen ook effectgerichte maatregelen enig soulaas bieden. Bijvoorbeeld door het bevorderen van verstuiwingen waarmee kalkrijk zand aan de oppervlakte komt en de zure regen kan worden gekompenseerd. Of door het toepassen van begrazing waarmee de vergrassing kan worden tegen gegaan. M.J.

Geen schorsing Zwolsestraat

DEN HAAG - Het verzoek van de Stichting Duinbehoud, de A.V.N.-Den Haag en de bewonersvereniging om het werk aan het bouwplan Zwolsestraat stil te leggen totdat er over de bezwaren is beslist is afgewezen. De voorzitter van de Raad van State was van mening dat er voldoende zorgvuldig was gehandeld door de gemeente bij het verlenen van de bouwvergunning. Met name het feit dat er overeenstemming is bereikt met het Ministerie van LNV over natuurmonument "de Harstenhoek" speelde een belangrijke rol. De angst van de Stichting Duinbehoud dat de beloofde compensatie, sanering van "het Zwarte Pad" (opheffen parkeerplaatsen en opbreken asfalt), uit financiële en economische redenen niet wordt nagekomen werd niet belangrijk genoeg geacht om dit prestigieuze bouwplan nog langer tegen te houden. M.T.

Overbevolkt fietspad

DEN HAAG/WASSENAAR/KATWIJK - Begin mei is een man overleden aan de verwondingen van een valpartij op het fietspad door Berkheide. Het ongeluk werd veroorzaakt door een drietal racefietsers die hem op onverantwoorde wijze inhaalden. Deze fatale botsing tussen twee fietsers is de aanleiding van een nieuwe hevige discussie over het scheiden van wandel- en fietspaden in de

zinker met doorsnee 700 mm

zandsuppletie
op strand en vooroever

het duingebied
blijft gespaard

duinen. Wandelaars en fietsers zitten elkaar nu regelmatig in de weg. Regelmatig worden wandelaars aangereden, maar de eerste dode moest nog vallen.

De Stichting Duinbehoud is ook van mening dat de situatie dient te veranderen, en vooral in Meijndel. Binnen het totaal-pakket om het rekreatief medegebruik te verbeteren (zie een artikel elders in dit nummer) zitten voorstellen om een los wandelpad te creëren langs het doorgaande fietspad Scheveningen-Wassenaarse Slag. De Stichting Duinbehoud wenst dit probleem echter niet op de natuur af te wentelen en ziet het nieuwe voetpad ook voor een groot deel op het weinig gebruikte, losliggende ruitpad.

In Berkheide (fietspad Wassenaarse Slag-Katwijk) zijn wandel- en fietspaden al gescheiden; de vele ongelukken daar (waaronder dit dodelijke) worden louter veroorzaakt door onverantwoord wandel- en rijgedrag. Het probleem is daar dan ook bijna onoplosbaar. Wellicht kan getracht worden enig effect te bereiken met snelheidsbeperkingen (klinkers, drempels, ruwer wegdek), doch hiermee worden ook rustige fietsers gehinderd.

M.T.

Gunstig advies PPC Zanderij Westerbaan

KATWIJK - De PPC van Zuid-Holland heeft bij de beoordeling van het bestemmingsplan Zanderij Westerbaan van de gemeente Katwijk een groot deel van de kritiek van de Stichting Duinbehoud overgenomen. In het bestemmingsplan was een weg opgenomen door het noorden van Berkheide en werd voorzien in woningbouw tot aan de duinvoet.

De Stichting Duinbehoud presenteerde september vorig jaar een alternatief inrichtingsplan met daarin een brede groenstrook voor natuurontwikkeling en recreatie-opvang en een natuurvriendelijker tracé van de weg (zie DUIN 89-4). De PPC spreekt in haar advies over een overgangszone van zo'n honderd meter en een weg buiten de duinen, maar wel langs de duinvoet. De gemeente Katwijk heeft nu een nieuw gesprek met de Stichting Duinbehoud aangekondigd over de overgangszone.

De Stichting Duinbehoud is verheugd over het advies. Er blijft wel nog één belangrijk knelpunt over: de weg loopt nog altijd direct langs de duinvoet. Dit belemmert een natuurlijke overgang tussen de duinen en de groenstrook, waardoor natuurontwikkeling haast onmogelijk is.

M.T.

DELTA GEBIED

Knelpuntennota

DOMBURG - Nadat in 1986 een knelpuntennota is verschenen over de Zuidhollandse duinen, is op 28 juni van dit jaar een knelpuntennota verschenen over de Zeeuwse duinen. In de nota worden op overzichtelijke wijze alle problemen in het waardevolle Zeeuwse duingebied op een rij gezet. De nota is geschreven

Een te hoge rekreatiedruk kan veel schade toebrengen aan de kwetsbare duinvegetatie (foto: E. Staartjes).

In sommige gevallen is het volledig afsluiten van duingebieden de enige mogelijkheid om flora en fauna een kans te geven (foto: E. Staartjes).

door drie milieugroepen: de Werkgroep Midden-Zeeland van de Stichting Duinbehoud, de Natuur- en Vogelwacht Schouwen-Duiveland en de Natuurbeschermingsvereniging 't Duimpje.

Het grootste probleem in het Zeeuwse duingebied is de recreatie. Vooral in het hoogseizoen is de toevloed van recreanten zo groot, dat de duinen ernstig ondergaan. Door het buiten de paden lopen bij onvoldoende toezicht treedt veel vertrapping en verstoring van flora en fauna op. In de nota wordt o.a. gepleit voor het aanbrengen van afsteringen langs wegen en paden of zelfs het afsluiten van enkele gebieden in het broedseizoen. Naast de recreatie vormen ook de waterwinning en de plezierjacht nog belangrijke knelpunten die om een oplossing vragen.

De nota is toegestuurd aan provincie, gemeenten, waterschappen en anderen die betrokken zijn bij het beheer en het gebruik van het Zeeuwse duingebied. De drie milieugroepen zullen van tijd tot tijd terugkomen op de nota om te bezien of de nu gesignaleerde knelpunten ook werkelijk worden opgelost. De nota is te bestellen door overmaking van f6,50 (incl. porto) op giro 3505200 van de Stichting Duinbehoud te Leiden o.v.v. "Knelpuntennota Zeeland".

M.J.

Zeehonden

ZIERIKZEE - In het kader van het project "zeehonden" heeft milieudeputeerde mevvr. G. de Vries-Hommes op 22 juni j.l. het eerste informatiepaneel onthuld over zeehonden. In Zeeland zullen ook op 10 andere plaatsen dergelijke panelen worden geplaatst.

Het doel van de informatiepanelen is om watersporters beter te informeren over het gedrag van de zeehond en de rustverstoring van zeehonden door de watersporters. Om zich te kunnen handhaven in de Zeeuwse wateren moeten zeehonden tijdens laag water voldoende kunnen rusten op de zandplaten. Te veel verstoring kan op den duur funest zijn voor de gezondheid van de dieren.

In de Oosterschelde is een proef genomen met het terugzetten van zeehonden uit opvangcentra. Dat blijkt goed te kunnen. De dieren passen zich snel aan aan het leefmilieu in de Oosterschelde. Een groot probleem blijft evenwel de voortdurende verstoring op de zandplaten door met name motorboten en de rondvaartboot.

M.J.